

vání na protiprávnosti prostředku, nýbrž jedině na protiprávnosti účelu. Chrání-li zákon v §u 98 b) tr. zák. majetkové a jiné, obzvláště právní zájmy, chrání v §u 99 tr. zák. právní statek duševního klidu, aniž rozeznává, zda je pachatel (nehledě k protiprávnímu účelu jím sledovanému) oprávněn ke způsobení opovězeného zla samého o sobě čili nic. Proto nezáleží ani s hlediska §u 99 tr. zák. na tom, že osoba, již se hrozí oznámením trestného činu jí spáchaného, čin ten spáchala. To dává sice podle §u 86 tr. ř. komukoliv právo, by trestný čin, který se stíhá z povinnosti úřední, vrchnosti oznámil a tím přispěl k výkonu spravedlnosti. Než nikdo není oprávněn, by opovědi takového oznámení zneužil k jinakému účelu, zvláště k účelu trestním zákonem stíhanému a způsobil vinníkovi z důvodů, které s výkonem spravedlnosti nemají nic společného, útrapy a muka, které mu nevzcházejí neb alespoň vzejítí nemusí, použije-li pachatel práva oznamovacího výhradně k účelu, k němuž směřuje ono ustanovení trestního řádu. Není-li takto skutková podstata §u 99 tr. zák. vyloučena tím, že osoba, již hrozeno, spáchala trestný čin, jehož oznámení bylo vyhrůžkou opovězeno, není ani zlý úmysl zločinem podle §u 99 tr. zák. předpokládáný vyloučen mylným předpokladem obžalované, že Vojtěch K. spáchal zločin žhárství (spoluviny na něm, po případě podvodu), jehož oznámení obžalovaná manželům K-ovým opověděla. Jelikož zjištění skutečnosti ve zrušeném rozsudku a jeho důvodech nezjištěné, zda obžalovaná vyhrožovala v úmyslu, by uvedla Vojtěcha K-e po případě i jeho manželku ve strach a nepokoj nebo ne, přísluší výhradně nalézacímu soudu, bylo věc vrátiti prvé stolici k opětovnému projednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení.

Čís. 2425.

Ke skutkové podstatě zločinu souboje (§ 158 tr. zák.) není zapotřebí, by při výzvě k půtce byla výslovně řeč o smrtící zbrani.

(Rozh. ze dne 22. června 1926, Zm II 122/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského jakožto nalézacího soudu v Brně ze dne 26. ledna 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými, obžalovaný Egon H. zločinem souboje ve smyslu §u 158 tr. zák. a obžalovaní Otto L. a Josef Z. zločinem účastenství na něm ve smyslu §§ů 5, 158, 163 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu prvé stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Zmateční stížnosti obžalovaného nelze přiznati oprávnění, pokud, dovolávajíc se důvodů zmatečnosti §u 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř., napadá výrok soudu, jímž po stránce objektivní zjistil, že obžalovaní Otto L. a Josef Z. jakožto vyjednávači Egona H-e vyřídili zástupcům

Dra. N-a výzvu k půtce se zbraní smrtící. Onen výrok soudu opírá se mimo jiné též o doslov Ottou L-em použitého obratu, že žádá (jménem Egona H-e) »zadostiučinění podle kodexu Bolgarova«, který obsahuje podle zjištění soudu pravidla pro vyřízení čestných záležitostí soubojem, a proti této části směřuje hlavně zmateční stížnost, vytýkajíc jednak, že soud neuvažoval o důležitých kapitolách kodexu Bolgarova, podle něhož se připouští rozřešení čestných otázek též jiným způsobem než zbraní a to v první řadě čestným prohlášením, kdežto půtka se zbraní je teprve posledním prostředkem, a že dále soud nezjišťuje pro skutkovou podstatu souboje důležitou náležitost, že šlo o výzvu k půtce se smrtící zbraní. Podle těchto vývodů se tedy stížnost patrně domnívá, že výzva k souboji, by byla trestnou podle §u 158 tr. zák., musela znít zcela přesně na půtku s určitě vyjmenovanou zbraní, jež jest zbraní smrtící. Avšak určitých pravidel, jak by měla znít výzva, neobsahuje ani zákon ani stěžovateli citovaný kodex Bolgar; naopak spadá zjištění, zda to které prohlášení, učiněné vůči soupeři v čestné záležitosti, zahrnuje v sobě znaky výzvy, jak je má na mysli zákon v §u 158 tr. zák., výhradně v obor skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu; jsou-li ona zjištění s hlediska formálního bezvadná, a řídil-li se soud, předsevzav toto zjištění, správnými právními pravidly, jest jimi ve smyslu ustanovení §u 258 a 288/3 tr. ř. vázán i Nejvyšší soud v řízení zrušovacím. A tu nutno uvážit, že v souzeném případě obžalovaným Ottou L-em použitý obrat, že přináší Dru. N-ovi »kontrahaži« Egona H-e; pak L-em ústně vůči zástupcům N-ovým pronesená prohlášení, s nimiž se druhý vyjednávač (Josef Z.) podle přesvědčení soudu stotožňoval svou nepřetržitou přítomností, že H. žádá vyřízení podle »způsobu kouleur studentského« a podle »kodexu Bolgar«, zajisté připouštějí soudem učiněný závěr, že tu šlo o výzvu k půtce se zbraní smrtící. Soud při tom ani nepominul stížností tak důtklivě zdůrazněnou skutečnost, že kodex Bolgar připouští možnost, vyřídit záležitost čestnou i po dobrém; naopak cituje v důvodech rozsudečných i tuto okolnost, dospívá však v dalších svých úvahách přes to k přesvědčení, že tu šlo o výzvu zákonem zapovězenou. V podstatě tedy stížnost oněmi svými vývody brojí proti volnému hodnocení smyslu a významu rozhodných prohlášení L-ových nalézacím soudem, čímž neprovádí žádného z dovolávaných dvou důvodů zmatečnosti po zákonu. Pokud se týče náležitosti, že musí jíti též o výzvu k půtce se zbraní smrtící, připomíná se, že soud zcela případně poukazuje k tomu, že při takové výzvě není nevyhnutelně zapotřebí, by výslovně byla řeč o zbraní smrtící, vždyť v čestných záležitostech výzva k půtce z pravidla se omezuje na »žádost o zadostiučinění«, anižby o bližších podmínkách souboje a druhu zbraní vůbec byla řeč; i podle kodexu Bolgarova, jehož se stížnost dovolává, má výzva býti stručná a pouze jasně a jednoduše odůvodnit žádost za zadostiučinění; pak teprve, když snahy o smírné vyřízení záležitosti ztroskotaly a výzva soupeřem byla přijata, přikročují zástupcové stran k dalšímu jednání v příčině zbraní a ostatních podmínek půtky. Ani po této stránce nelze proto pokládati výrok soudu za pochybený, pokud zjistil, že tu šlo o výzvu k půtce se zbraní smrtící.